

CIRC AMB L'ESCOLA

ESTUDI DE LA PRESENCIA DEL CIRC A
L'EDUCACIÓ REGLADA A CATALUNYA

INFORME PRELIMINAR

CRÈDITS

Coordinació mesura: Andrea Martínez

Equip de Recerca: Linda Berardinis, Andrea Martínez, Greta Ruas, Pili Serrat

Redacció Informe: Pili Serrat

Maquetació: Laie Vidiella

Agraïments/ Col·laboracions: Xavi Cervera, Carla Soro i Encirca't/ CIPAC

Un projecte de

Amb el suport

Amb la complicitat

ÍNDEX

01. Introducció	4
<hr/>	
02. Objectius	5
<hr/>	
03. Marc teòric	6
<hr/>	
04. Metodologia	8
<hr/>	
05. Recerca	9
5.1 Abast de la recerca	
5.2 Anàlisi de dades dels primers folcularis	
<hr/>	
06. Conclusions	18
<hr/>	
07. Bibliografia	21
<hr/>	

Cia. Colibrí

1. Introducció

Circ amb l'escola és un projecte inclòs dins de les mesures del **II Pla d'Impuls del Circ**¹ que té com a objectiu donar a conèixer les possibilitats educatives del circ i fer-lo més present dins de les activitats artístiques i culturals dels centres educatius.

Aquest informe neix de la necessitat d'una anàlisi i diagnòsi previ que ens reveli quina és la presència real del circ dins de la comunitat educativa a casa nostra i també quines són les seves característiques i peculiaritats, mostrant, que en tant que activitat artística i creativa, es desenvolupa en diferents formats i temporalitats per adequar-se a les necessitats específiques dels centres i de l'alumnat.

La informació recopilada en aquesta recerca permetrà elaborar posteriorment un projecte d'intervenció en aquest àmbit que s'adeqüi a les característiques pròpies dels diferents territoris i de les entitats participants.

¹ El Pla d'Impuls del Circ (2023-2026) és una iniciativa del Departament de Cultura i l'Associació de Professionals del Circ de Catalunya (APCC) que compta amb la col·laboració de l'Ateneu Popular 9Barris, el Centre de les Arts del Circ Rogelio Rivel, Encirca't, l'Associació de Formació de Circ de Catalunya (AFOCC), Fira Trapezi - Ajuntament de Reus, La Central del Circ, el Mercat de les Flors i la complicitat de diversos municipis, entitats i equipaments escènics de Catalunya.

Aquest Pla té la vocació de potenciar el sector del Circ en els àmbits de la creació, la producció i l'exhibició; generar circuits i garantir la presència del circ arreu del territori, promoure la recerca i la investigació, i potenciar l'impacte social, transformador, educatiu i comunicatiu del circ.

2. Objectius

- ✓ Conèixer i diagnosticar la presència del circ a l'educació reglada i als batxillerats artístics.
- ✓ Detectar els projectes de circ existents actualment vinculats a l'escola i analitzar quins són els seus objectius i quines les dificultats que obstaculitzen el seu desenvolupament.
- ✓ Crear sinergies entre els diferents agents que participen en aquestes activitats per contribuir a millorar i ampliar els recursos pedagògics del professorat en relació amb el circ, **com a eina transversal**.
- ✓ Descobrir les diferents tipologies d'activitats possibles en funció dels seus objectius pedagògics i les seves especificitats.
- ✓ Dissenyar diferents activitats, dintre i fora de l'escola, fent visibles els espais de circ, artistes i formadors del territori i contribuir així al naixement de nous projectes que interactuïn amb els centres educatius.

2.1. Primera fase

Aquest informe preliminar o provisional es centrarà en l'anàlisi de les dades recopilades en la primera fase de la recerca i té com a objectius específics:

- ✓ Elaborar una primera diagnosi de l'abast de la presència del circ a l'educació reglada i als batxillerats artístics, en els diferents territoris, **com a eina transversal**.
- ✓ Detectar i contactar amb els projectes de circ existents actualment vinculats a l'escola i recopilar dades sobre les seves característiques i especificitats.

L'anàlisi d'aquestes dades inicials i les qüestions que ens desvelen marcaran els continguts i la forma en què abordarem la segona part de la recerca.

3. Marc teòric

Una major presència de les arts a les aules dels centres educatius és un clam que ha anat in crescendo en les darreres dècades. Cal reconèixer que cada cop són més les veus que reivindiquen la importància de l'art com a element d'expressió i creació imprescindible per a la plena formació dels individus, posant de manifest no només els beneficis que aporta en l'àmbit cognitiu, sinó també emocionals, en contribuir a la manera en què veiem i ens relacionem amb els altres, i darrerament també com a potenciador de la imaginació que ara mateix es considera cabdal per generar noves perspectives que ens permetin afrontar els reptes i els canvis del present i del futur.

Així en la publicació *Llegat: 1r Fòrum de les Arts a l'Educació del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts* de l'any 2022 podem llegir:

“Les arts són llenguatges que cal entendre i amb algun dels quals és bo saber-se expressar; és a dir, són uns llenguatges dels quals cal garantir un nivell suficient de capacitació de la ciutadania. Però no tan sols això, sinó que les arts són també eines amb un enorme potencial per a l'educació integral de la persona; per això, el coneixement pedagògic les situa com a «competència bàsica i transversal de l'educació» (la competència artística i cultural) i, d'aquesta manera, esdevenen l'eix de tants projectes de centre innovadors”²

I en el mateix document podem constatar que si no directament, sí que indirectament s'equipara el dret a l'educació artística a un dret humà fonamental, en contemplar-se en diferents disposicions del dret internacional com a part del dret a la participació en la vida cultural o la llibertat d'expressió en igualtat de condicions de tots els individus.

“La llibertat d'expressió artística i de creació és un dret humà fonamental reconegut per la Declaració Universal dels Drets de l'Home quan declara que «tota persona té dret a prendre part lliurement en la vida cultural de la comunitat, a fruit de les arts i a participar del progrés científic i dels beneficis que en resultin» (article 27).

Des d'aquesta perspectiva “tothom és titular de les llibertats artístiques i de creació. No només els artistes professionals, sinó també els amateurs o qualsevol persona que, en un determinat moment, vol recórrer a les arts per expressar-se”.

Sembla que darrerament existeix una voluntat de donar coherència i una major continuïtat als ensenyaments artístics dins dels cicles d'educació obligatòria de primària i secundària, així com en els batxillerats artístics, un cop assumit que aquesta mancança afecta al dret a

² https://conca.gencat.cat/web/.content/HOME/Destacats/Llegat_1rForumArtsEducacio_digital.pdf

Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (Catalunya). *Llegat: 1r Fòrum de les Arts a l'Educació* [en línia]. Barcelona: Consell Nacional de la Cultura i de les Arts, 2022. <<http://hdl.handle.net/20.500.12368/32021>>. [Consulta: 22 octubre 2024]. (pàg 103)

gaudir de les arts i de la pràctica artística dels individus, i incideix directament en el correcte funcionament dels cicles artístics superiors, en el naixement de nous projectes artístics i en la creació de públic. La inclusió del circ dins de la recent llei 1/2024, de 7 de juny, que regula els Ensenyaments Artístics Superiors i estableix la seva organització i equivalències és una molt bona notícia i una ocasió única per entrar per la finestra a on històricament ens han barrat l'entrada per la porta.

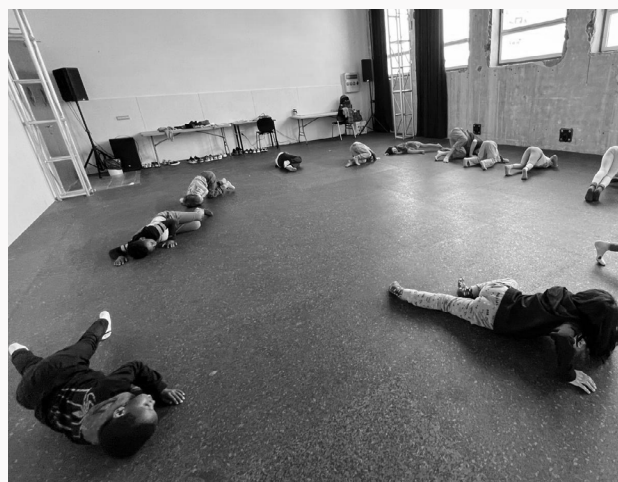
Però, com ja mostrava Bamford³ en el seu estudi del 2009, existeix un clar abisme entre les polítiques educatives dels països i l'oferta real impartida en els centres educatius. O en altres paraules, veiem com la bona voluntat teòrica no és tradueix necessàriament en programes artístics de qualitat, especialment si ens enfoquem a aquelles arts històricament menys reconegudes com són les arts del circ.

El fet és que la seva presència dins de l'educació reglada ha anat creixent exponencialment les darreres dècades, amb un increment no només de l'oferta d'extraescolars, a l'escola o fora d'ella, sinó també de les activitats en horari lectiu. Un creixement que no és només quantitatiu sinó també qualitatiu si ens fixem en la diversitat, en format i objectius, dels projectes que es duen a terme. No és menys cert que la majoria d'aquests projectes neixen, creixen i s'alimenten més de la bona voluntat dels equips i de les persones que els executen, des de la saviesa que sorgeix de l'experiència i de les bones pràctiques, que de consideracions teòriques o discursives.

L'anàlisi d'aquestes activitats des d'una perspectiva focalitzada en fer valdre aquestes experiències pràctiques, és també un dels objectius de la nostra recerca.

La varietat de tècniques que engloben les arts del circ permet desplegar múltiples projectes que s'adeqüin a les necessitats i objectius dels centres escolars. El circ contribueix al desenvolupament psicomotriu de l'individu, reforça la seva autoestima, sent un canal d'expressió que inclou en essència el respecte envers la diversitat, construeix noves visions del món, estimula l'esperit crític i genera forts vincles comunitaris.

Dins de l'educació artística podem triar entre un ampli ventall de disciplines i això sempre és una gran riquesa. Ara bé, ens enganyariem si neguéssim la desigualtat obvia que existeix entre elles a l'hora de la seva implementació en els centres. Malauradament, encara avui, hi ha Arts que s'escriuen amb majúscules i d'altres amb minúscules i gràcies. Volem creure que aquesta distinció tendeix a desaparèixer, i si no, temps al temps.

Marilou

³ BAMFORD, A. (2009). El factor ¡Wuuu! El papel de las artes en la educación: un estudio internacional sobre el impacto de las artes en la educación (1ª ed.). Barcelona: Octaedro.

4. Metodologia

La metodologia emprada es basa en l'enviament de formularis que permetin recopilar dades sobre quines i com són les activitats de circ detectades en els centres escolars en horari lectiu. S'ha diferenciat tres àmbits d'anàlisi per poder recopilar informació dels diferents agents que intervenen en aquestes activitats de circ:

4.1 Centres educatius

Distingim diverses tipologies de centres en funció de:

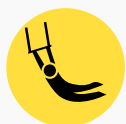
- La seva oferta educativa: infantil, primària, secundària, batxillerat i batxillerat artístic, cicles formatius.
- El territori al qual pertanyen
- La dimensió del centre
- Àmbit rural o urbà

4.2 Espais de circ

Anàlisi dels Espais de Circ fixant-nos en:

- L'oferta formativa que proposen.
- El territori en el qual es troben i la relació que hi estableixen.
- Les particularitats pròpies de cada espai segons els seus objectius i el model de gestió.

4.3 Formadors de circ

Podem classificar els formadors de circ basant-nos en:

- Si la seva activitat se centra només en la formació o també treballen com a artistes.
- La disciplina/disciplines que imparteixen.
- Quina és la seva formació prèvia, no només en l'àmbit del circ sinó en qualsevol àmbit.

Associació Tusikcirc

5. Recerca

5.1. Abast de la recerca

Durant la primera fase de l'informe s'han enviat un total de 2816 formularis als Centres Educatius, 53 als Espais de Circ provinents de l'actualització del Catàleg de Centres de Formació en Circ publicat el 2021⁴ i als 360 socis de l'APCC. També hem fet ús de les xarxes socials i del nostre coneixement del sector cercant arribar al màxim de professionals possibles.

5.2. Anàlisi de dades dels primers formularis

5.2.1. Activitats de circ en horari lectiu detectades a partir de les respostes recopilades durant la primera fase d'aquest estudi

En una primera fase encaminada a detectar quins són els Centres educatius que inclouen activitats de circ en horari lectiu dins del seu programa educatiu, vam crear un primer formulari que es va fer arribar a 2816 centres educatius de titularitat pública i privada.

S'han obtingut un total de 93 respostes que hem considerat vàlides per què aportaven la informació necessària per poder localitzar el centre. A aquesta informació cal afegir la recopilada en un formulari posterior, més específic, que s'ha enviat als instituts que imparteixen Batxillerats Artístics i que ha servit per completar aquest mapatge inicial.

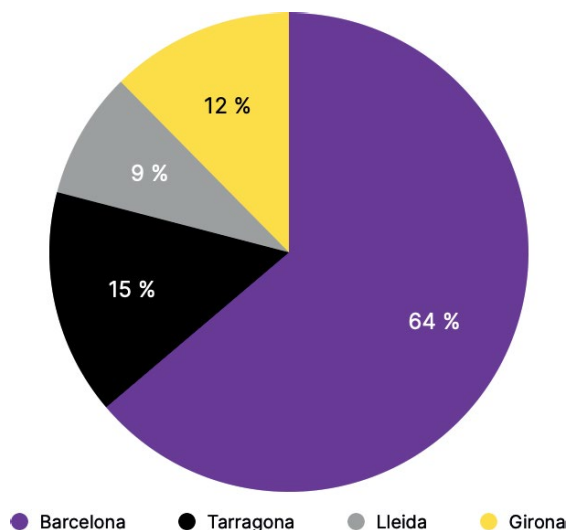
Una altra via per detectar les activitats de circ en els centres educatius ha estat l'anàlisi dels formularis enviats als formadors i Espais de circ, que ens han permès detectar noves activitats de circ, en un total de 36 centres educatius, que no havien respost al formulari.

⁴ <https://www.apcc.cat/media/upload/arxius/PLAIMPULSCIRC/Catalog-MASTER-web.pdf>

En conjunt hem detectat 105 activitats de circ a les escoles, distribuïts de la següent manera al llarg del territori:

Activitats de circ detectades per províncies

La província de Barcelona és la que concentra més activitats, seguida de la de Tarragona i Girona.

Dins de la província de Barcelona les comarques amb major presència són, en primer lloc, el Barcelonès i a una certa distància el Maresme i el Vallès Oriental. Si ens fixem en la província de Tarragona, destaquen les comarques del Baix Camp i el Tarragonès. A terres gironines les activitats es concentren al Gironès i, en segon lloc, a la Garrotxa. A les comarques de Lleida hi hem detectat moltes menys activitats de circ, sent el Segrià la comarca que més en presenta.

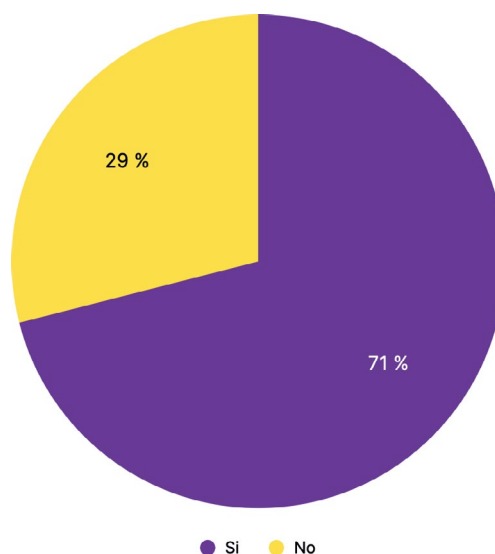
Per poder anar més enllà en la nostra anàlisi cal que ens centrem només en els centres que han respost al formulari i ens han facilitat dades de com es desenvolupen aquestes activitats. La resta de centres detectats per altres vies no els afegirem perquè avui dia no disposem de prou informació.

En total tenim 97 respostes dels centres Educatius, que numèricament representen un percentatge molt baix, tan sols un 3%, de l'oferta educativa obligatòria que existeix a Catalunya, però considerem que poden ser un punt de partida per un estudi, si no quantitatiu, si qualitatiu, que mostri com són aquestes activitats, quines tipologies presenten i com es vinculen o no amb el currículum escolar.

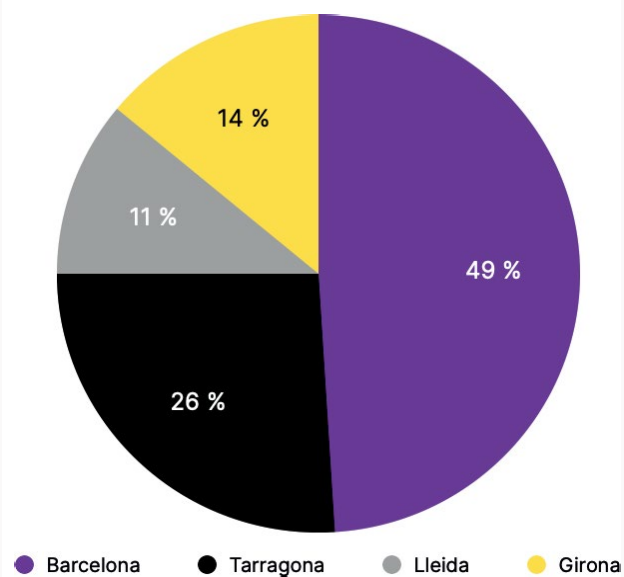
ON SÓN AQUESTS CENTRES EDUCATIUS?

Amb les dades obtingudes en aquesta primera fase, observem que els 69 centres educatius que fan activitats de circ en horari lectiu representen un 71% del total de respostes obtingudes.

Centres educatius que fan circ en horari lectiu

Nombre de respostes per províncies

Veiem que la major part de les respostes provenen de la província de Barcelona amb un percentatge del 48%, seguida de Tarragona amb un 26%. Molt més petita és la incidència en els centres educatius de Girona i Lleida.

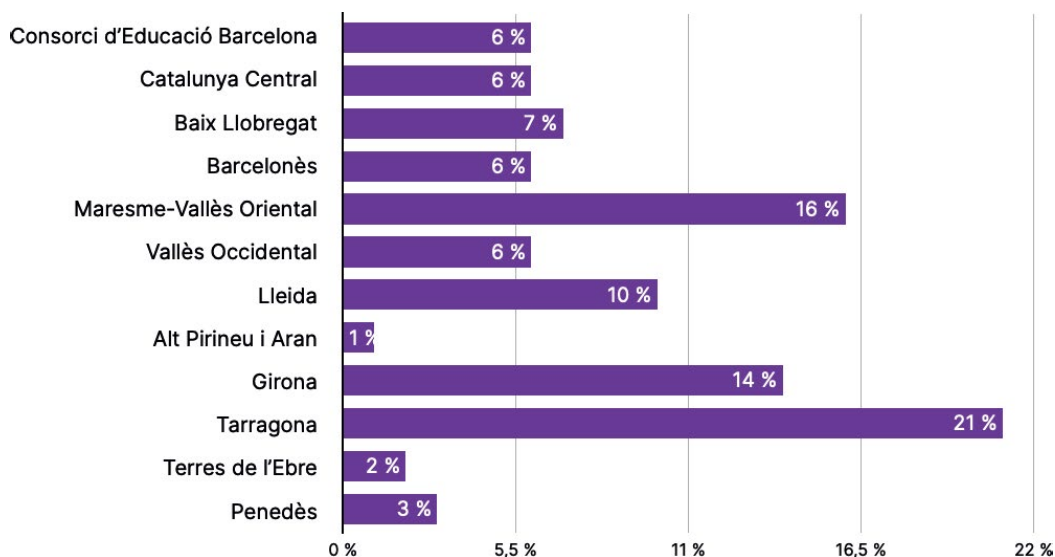
En conjunt el percentatge de respostes afirmatives, un 71%, és un percentatge molt alt. Això ens porta a pensar que han estat precisament els centres amb més interès per les activitats de circ els que majoritàriament han respost a aquest formulari. Aquest interès es present també en les respostes dels centres que no fan activitats de circ en horari lectiu,

La distribució de les respostes segons província la podeu consultar en la taula següent:

Província	Resposta positiva	Resposta negativa	Total respostes	% Percentatge
Barcelona	35	12	47	48%
Tarragona	17	8	25	26%
Lleida	6	5	11	11%
Girona	11	3	14	14%
Total de centres	69	28	97	

I si les distribuïm per Serveis Territorials, ens dibuixen el següent gràfic:

Total de respostes distribuïdes per serveis territorials

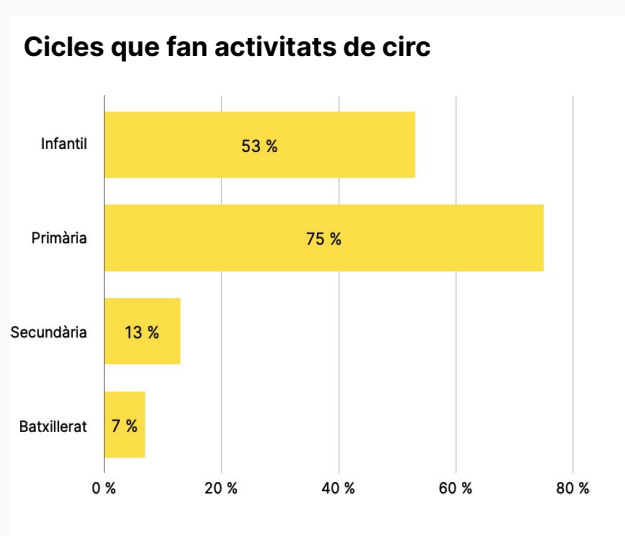
Si analitzem les respostes dels centres que no fan activitats de circ en horari lectiu tot i estar-hi interessats podem elaborar un llistat dels principals inconvenients que es presenten a l'hora de fer efectives aquests tipus de propostes:

Motius pels quals no es fa cap activitat de circ	Nombre de centres	Percentatge
Manca d'escoles de circ a prop o esdeveniments culturals de circ en la zona	5	42%
Manca de professorat	1	8%
Manca d'informació sobre quines activitats de circ es poden fer	3	25%
Manca de temps	2	17%
Manca de finançament	1	8%
Total de respostes	10	

Veiem com el principal inconvenient a l'hora d'introduir activitats de circ dins del programa escolar és la manca de recursos culturals en la seva zona, entenen que aquests recursos poden ser tan formadors disponibles com Escoles o Espais de Circ propers o esdeveniments culturals relacionats amb el circ com són les Fires i Festivals de Circ i de Teatre.

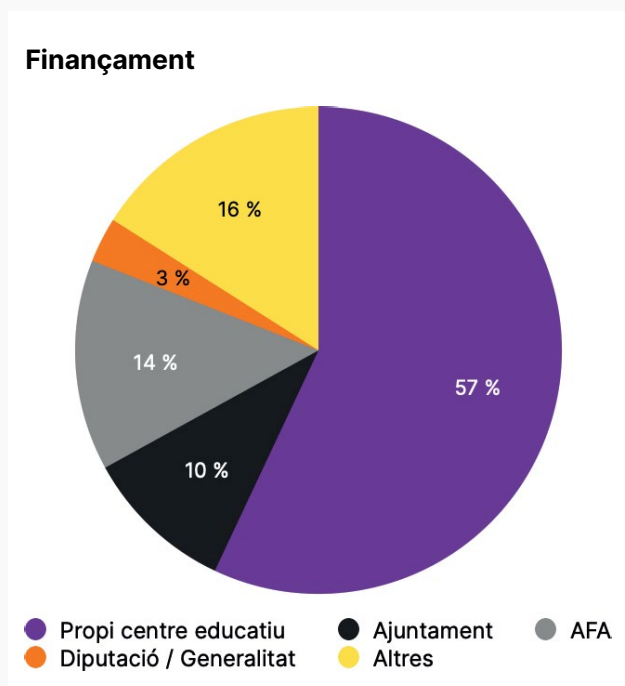
COM SÓN ELS CENTRES?

La major part de les activitats es concentren en els cicles d'infantil i primària:

Tot i això, també hi ha projectes pensats per a l'etapa de secundària, especialment hem trobat activitats incloses dins de l'assignatura d'Educació Física i amb una temporalitat normalment trimestral. Les tècniques més emprades són els malabars i els equilibris sobre objectes o acrobàtics. Aquestes són les disciplines que resulten més assequibles als Centres Educatius per disponibilitat de materials i espais adequats, però també hem trobat centres que incorporen matèries que requereixen més requisits tècnics com el slackline o els elements aeris.

COM ES FINANCEN LES ACTIVITATS?

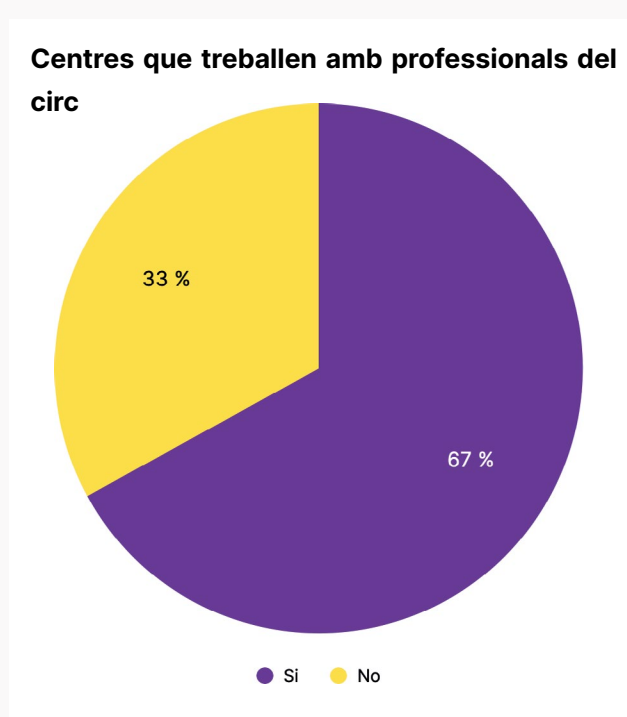
El finançament recau principalment en els recursos del mateix centre educatiu complementats amb les aportacions de l'AFA. És remarcable el poc finançament específic per part de les institucions i l'esforç de les AFA per compensar aquesta mancança. Aquesta situació s'agreuja quan es tracta de centres de dimensions més reduïdes i en àmbits rurals on els recursos de què disposa el centre són també més escassos sent una possible causa de la desigual distribució d'aquestes activitats en el territori.

També hi ha un 16% que obté recursos per altres medis, centres que han optat per formes d'autofinançament parcial a partir dels ingressos generats en les seves mostres i que són usats per comprar material de circ i vestuari per al pròxim espectacle.

QUI FA LES ACTIVITATS?

Les respostes obtingudes ens mostren que la majoria dels centres treballen amb professionals de circ. Però quan l'activitat s'integra dins de l'assignatura d'Educació Física és impartida normalment per professorat del centre. Tot i que només un 21% dels centres diuen haver rebut algun tipus de formació específica de circ pel seu professorat, sovint darrere de molts dels projectes estudiats trobem, impulsant-lo, el professorat d'educació física.

La major part dels formadors de circ es concentren o tenen vincles amb diferents Espais o Escoles de circ. Analtzarem ara la informació recopilada en aquests centres en relació amb les activitats de circ a les escoles en horari lectiu.

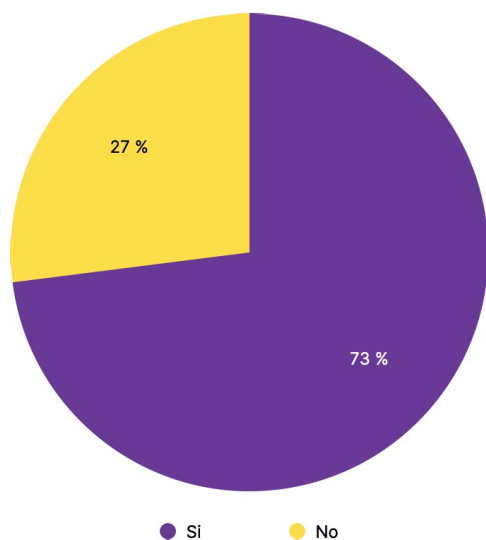

5.2.2. Espais de circ i formadors que interactuen amb els centres educatius

Dels 49 espais de circ inclosos en el catàleg de Centres de Formació en Circ actualitzat l'any 2022, setze han cessat la seva activitat, però vint-i-sis nous espais han obert portes, situant-se la xifra actual d'espais en 59. Hem rebut un total de 22 respostes als formularis enviats a aquests espais.

D'aquests centres setze fan formació de circ en horari lectiu, la majoria es troben a la província de Barcelona (68%), seguits per la província de Girona (14%) i una mica més lluny Tarragona (9%) i Lleida (9%).

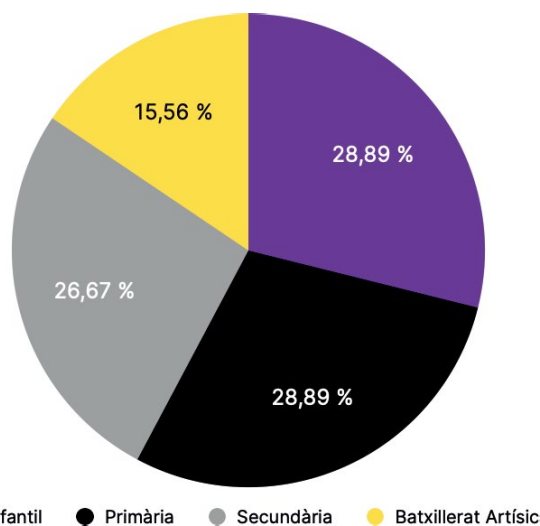
Espais que fan activitats als Centres Educatius en horari lectiu

Més de la meitat dels espais de circ que han respost existeixen des de fa més de quinze anys i tenen una llarga experiència en aquest tipus d'activitats, l'altra meitat, en canvi, són de creació més recent amb una antiguitat que voreja els dos o tres anys.

Les activitats de circ que realitzen en horari lectiu van destinades principalment als cicles educatius d'infantil i primària, però molts fan activitats destinades a tots els cicles educatius.

Cicles educatius destinataris de les activitats

Cal remarcar el baix percentatge d'activitats que es realitzen en els Batxillerats Artístics, que en aquest cas representa un 15,56% i que com ja hem vist abans, en l'anàlisi de les dades que ens han facilitat els Centres Educatius, només un 7% del total d'activitats detectades s'executen en el cicle de Batxillerat.

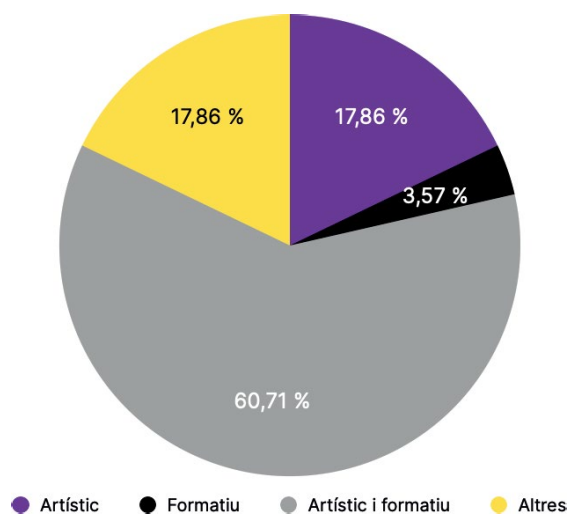
Els Espais de Circ són centres potencialment generadors de projectes en ser un espai de confluència de formadors i artistes i tenir un efecte dinamitzador en el territori on es troben. En funció del seu tarannà, els seus objectius i també el model de gestió que tenen, aquesta influència pot ser més o menys rellevant.

Els formularis enviats directament als artistes i formadors socis de l'APCC ens ha permès completar el mapatge dels Espais de circ.

A partir de les seves respostes hem pogut detectar nous espais que realitzen aquest tipus d'activitats a les escoles de manera regular fins a comptabilitzar un total de 18 centres.

Dels formularis enviats als socis de l'APCC hem obtingut 28 respostes correctes. El perfil d'aquests socis és en un 68% artístic i formatiu alhora, el que ens mostra que combinar aquests dos àmbits és una pràctica habitual.

Perfil de socis de l'APCC que han respost al formulari

5.2.3 Tipologia de les activitats

COM SÓN LES ACTIVITATS

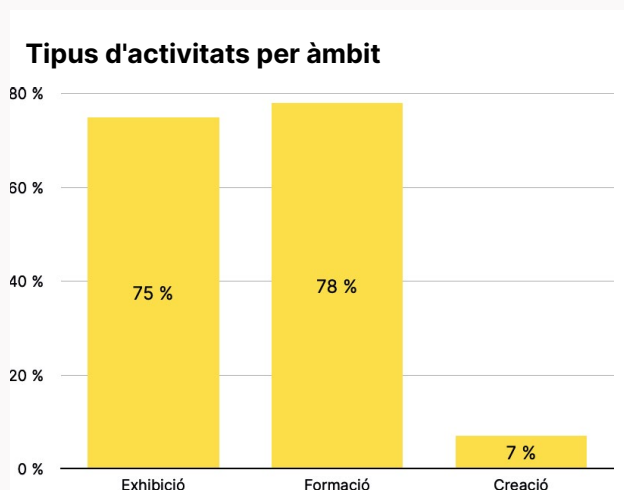
En aquesta primera fase de la recerca hem pogut comprovar la diversitat de maneres en què el circ es pot apropar a les escoles. Les activitats detectades ens ofereixen un ventall d'opcions que alhora poden continuar desenvolupant-se per crear nous formats.

A continuació intentarem agrupar aquesta diversitat centrant-nos en aquells punts que tenen en comú dins de la diversitat: L'àmbit al qual pertanyen, l'espai on es produeixen i la seva temporalitat.

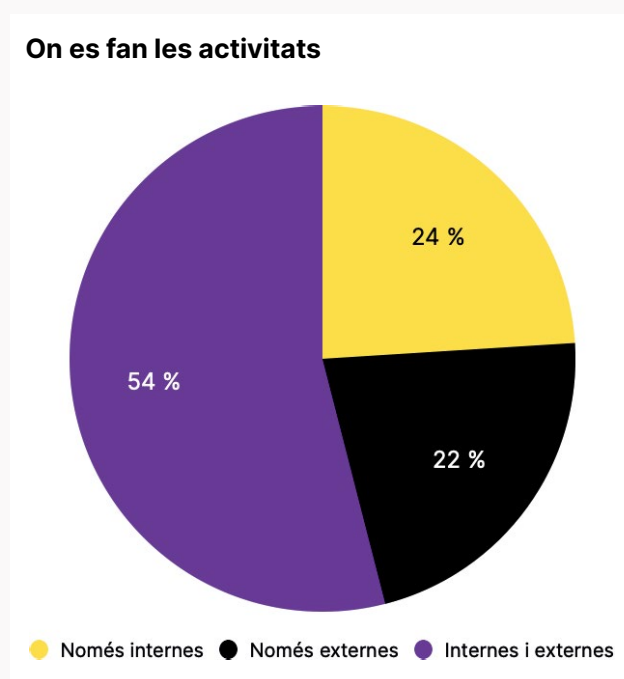
Si ens fixem en l'àmbit al qual pertanyen les podem dividir en tres grans grups: Les activitats que s'inclouen dins de l'àmbit de l'exhibició, on trobem el visionat d'espectacles, sigui dins o fora de l'escola, les visites a centres de creació per visualitzar com es construeix un espectacle, també hi podem incloure les visites a museus relacionats amb temàtiques de circ o les xerrades amb artistes de circ per conèixer les seves experiències. Inclouríem dins d'aquesta categoria totes aquelles activitats en què l'alumne esdevé un espectador.

Les activitats de formació són aquelles en què es transmeten coneixements relacionats amb les tècniques de circ. Els objectius de les activitats poden anar més enllà de la transmissió tècnica per se i cercar millores en l'àmbit cognitiu, emocional o relacional en l'alumne, però en qualsevol cas aquest esdevé ara un aprenent.

Parlarem de creació per referir-nos a aquelles activitats que requereixen la imaginació de l'alumne per arribar a bon port. Siguin espectacles de final de curs o mostres internes pel grup classe, el més rellevant no és la dimensió sinó el fet de crear quelcom nou i únic de manera individual o col·lectiva. Aquí l'alumne es converteix en creador i en conseqüència esdevé artista.

Les activitats de formació i exhibició són les més escollides pels centres, i moltes vegades conviuen i es complementen en un mateix centre. Aquestes es realitzen tant a dins del centre escolar com a fora.

També les podríem agrupar en funció de la seva duració, i en aquest cas parlariem d'activitats efímeres quan són activitats que no tenen per què repetir-se, puntuals són de curta duració, però tenen continuïtat en el temps, i les activitats trimestrals, anuals o bianuals programades i planificades de manera recurrent.

Si analitzem les dades que ens aporten els formadors i artistes de circ podem copsar la varietat de formats que presenten:

Activitat	%
Tallers de circ puntuals al centre educatiu	59%
Tallers d'acompanyament en processos creatius	52%
Tallers integrats dins d'una assignatura	17%
Formació al professorat	31%
Visita a les instal·lacions de circ	7%
Assistència a un espectacle en un espai d'exhibició	41%
Tallers amb família	28%
Circomotricitat	3%
Visites guiades per conèixer la història del circ	3%
Altres Activitats	3%

Un altre enfocament que ens pot ajudar a conceptualitzar la varietat d'activitats possibles, és la que utilitza Inés Crosas en el seu article *La influència de la cultura i les arts en l'educació*⁵. A l'analitzar el concepte d'educació artística ens desvela tres enfocaments diferents: l'educació en les arts com "la transmissió de les pràctiques i dels principis de les diferents disciplines artístiques, amb l'objectiu d'estimular la consciència crítica i la sensibilitat i de permetre la construcció de les identitats culturals"; l'educació a través de les arts, que "considera l'art com a eina per aprendre d'altres matèries, i assolir resultats i competències educatives generals" (Bamford, 2009) i l'educació per les arts, que "farà referència a l'educació destinada exclusivament a les persones que es volen formar professionalment com a artistes". Aquests enfocaments poden ser útils a l'hora d'imaginar una tipologia pròpia que ens permeti classificar les activitats educatives del circ en funció dels efectes que generen a curt i llarg termini en l'alumnat.

Associació Tusikcirc

⁵ la_influencia_de_la_cultura_i_les_arts_en_leducacio.pdf (diba.cat)

Move it

6. Conclusions

Un cop analitzades les primeres dades recopilades en aquesta recerca ja podem situar en el mapa els diferents agents que intervenen en el desenvolupament d'aquestes activitats, i se'ns plantegen noves qüestions a les quals cal donar resposta:

- Quines són les característiques específiques d'aquestes activitats?
- D'on sorgeix la iniciativa de posar-les en marxa?
- Quines són les seves fortaleses i quins els seus punts febles que posen en risc la seva continuïtat?
- Quins són els objectius concrets que persegueixen?
- Com s'insereixen dins del currículum escolar?
- D'on s'obtenen els recursos pedagògics per planificar-les?
- Quina valoració es fa de la seva incidència en la comunitat escolar i en el seu entorn proper?
- Amb quins recursos humans i econòmics es duen a terme?
- Quines vies de finançament possible es poden desplegar per potenciar el desenvolupament d'aquestes activitats i contribuir a pal·liar el desequilibri territorial?

El Tingladu

La segona fase de la recerca vol recopilar informació més detallada per donar resposta a les qüestions anteriors. Es per això que es dissenyen noves entrevistes més específiques i semipresencials, amb aquells agents: centres educatius, espais de circ i formadors, que intervenen en activitats de circ que a més de realitzar-se en horari lectiu, tinguin relació o no amb el currículum escolar, s'executen de manera regular durant els darrers anys. El nostre interès és recopilar les seves experiències personals, indagar en les seves pràctiques i maneres de fer per compartir-les amb tots aquells que s'interessen, treballen i defensen els continguts de circ com una eina única i valuosa de transmissió artística dins de les escoles.

Només ens queda transmetre el nostre agraïment a totes aquelles institucions, associacions i entitats que fan possible aquesta recerca, i específicament el nostre agraïment més sincer envers aquelles persones que no dubten a regalar-nos una mica del seu temps per compartir els seus processos experiencials amb nosaltres i així dotar de contingut i saviesa aquest informe.

Associació Encirca't

7. Bibliografia

BAMFORD, A. (2009). El factor ¡Wuu! El papel de las artes en la educación: un estudio internacional sobre el impacto de las artes en la educación (1ª ed.). Barcelona: Octaedro.

Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (2016). Aproximació a l'ecosistema dels ensenyaments artístics de caràcter professional a Catalunya. Barcelona: Consell Nacional de la Cultura i de les Arts, Generalitat de Catalunya Disponible a:

http://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/concaformacioart_resum.pdf

Remón, Inés Crosas. "La influència de la cultura i les arts en l'educació." Extret de (2020). [la_influencia_de_la_cultura_i_les_arts_en_leducacio.pdf](#) (diba.cat)

Llegat 1er Fòrum de les Arts a l'Educació (2022) https://conca.gencat.cat/web/.content/HOME/Destacats/Llegat_1rForumArtsEducacio_digital.pdf

Novembre 2024

Un projecte de

Amb el suport

Amb la complicitat

